VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 124)**

z dnia 9 maja 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 124)

9 maja 2018 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Bożeny Borys-Szopy (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1933 i 2420),

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2215 i 2292).

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Szwed** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami oraz **Krzysztof Michałkiewicz** sekretarz stanu w MRPiPS.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa**, **Dariusz Lipski** i **Brygida Śliwka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Robert Durlik**, **Urszula Sęk** i **Aleksandra Wolna-Bek** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Bardzo serdecznie wszystkich państwa witam na 124. posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Przepraszam za kilkuminutowe opóźnienie spowodowane tym, że w ostatniej chwili sala musiała być zmieniona. Bardzo serdecznie witam obu panów ministrów i wszystkich gości zaproszonych na posiedzenie Komisji. Witam państwa parlamentarzystów, Biuro Legislacyjne, sekretariat.

Porządek dzienny posiedzenia został państwu doręczony. Czy jest sprzeciw wobec zaproponowanego porządku dziennego? Nie słyszę, zatem stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek posiedzenia. Przechodzimy do jego realizacji. Jako pkt 1 rozpatrzymy poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1933 i 2420). W trakcie drugiego czytania do powyższego projektu zgłoszono cztery poprawki. Poprawki zgłosił Klub Parlamentarny Nowoczesna.

Przechodzimy do opiniowania poprawek. Bardzo proszę panią poseł Monikę Rosę o przedstawienie pierwszej poprawki.

Poseł Monika Rosa (N):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w pierwszej poprawce proponuję uwzględnienie w przepisie możliwości doprecyzowania przez strony w układzie zbiorowym pojęcia doraźnej czynności związkowej. Przepis brzmiałby następująco:

„W układzie zbiorowym pracy można określić limity czasu zwolnień […] oraz określić, jakie czynności będą stanowić doraźną czynność związkową”.

Chodzi o to, aby móc zdefiniować w układzie zbiorowym, jakie limity czasu zwolnień przysługują od pracy zawodowej i co oznacza czynność związkowa.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący, bardzo proszę.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Głos przeciw. Ten przepis jest bezprzedmiotowy, ponieważ to jest wola strona. Obecnie nie ma zakazu umieszczania tego, jeśli którakolwiek ze stron uzna, że jest to celowe. Taki zapis może być formułowany. Sformułowanie „można określić limity” oznacza przyzwolenie na coś, co jest dopuszczalne i zależy od woli stron. Niecelowe jest takie „wzbogacanie” ustawy.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Stanowisko rządu poproszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:

Pani przewodnicząca, nie możemy poprzeć tej poprawki. Było to przedmiotem obrad Rady Dialogu Społecznego. Nie było zgody pomiędzy partnerami, żeby wprowadzić takie sformułowanie. Zostawiamy przepis w dotychczasowej wersji.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Proszę bardzo.

Legislator Robert Durlik:

Nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy zatem do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki nr 1 zgłoszonej przez Klub Parlamentarny Nowoczesna? (10) Kto jest przeciw? (16) Kto się wstrzymał? (2).

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Przechodzimy do poprawki nr 2. Pani poseł Monika Rosa, bardzo proszę.

Poseł Monika Rosa (N):

Dziękuję, pani przewodnicząca. W poprawce nr 2 chodzi o zapisanie kryterium ekonomicznego. Pozostawiony został przepis, który mówi wyłącznie o wymogu 6-miesięcznego stażu. Chcieliśmy mocniej określić więź łączącą osobę wykonującą pracę z pracodawcą, dlatego dopisujemy co najmniej 50% wynagrodzenia, które osoby otrzymują za wykonywanie pracy zarobkowej ogółem.

Takie rozwiązania prawne funkcjonują np. w Hiszpanii czy w Niemczech, żeby podkreślić więź pomiędzy partnerami. Okres 6-miesięcznego stażu wydaje się zbyt mały, zwłaszcza że nie wiadomo, jak będzie liczony – czy w całości, czy z przerwami, od jakiego czasu do jakiego czasu. Dlatego proponujemy kryterium ekonomicznego jako najsilniejszy aspekt więzi łączącej partnerów.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Pan poseł Janusz Śniadek, bardzo proszę.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Doceniam państwa intencję zdefiniowania więzi między partnerami, jednak ten zapis byłby sprzeczny z ustawą o związkach zawodowych, która nie definiuje takich kryteriów możliwości wstąpienia do związku. Przynależność do związku zawodowego jest zdefiniowana w konstytucji. Jest dobrym prawem każdego pracownika bez względu na staż pracy czy wysokość wynagrodzenia.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Stanowisko rządu poproszę.

Sekretarz stanu w MRPiPS Stanisław Szwed:

Jesteśmy przeciw tej poprawce.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne.

Legislator Robert Durlik:

Nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 2? (10) Kto jest przeciw? (20) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki nr 3. Bardzo proszę, pani poseł Monika Rosa.

Poseł Monika Rosa (N):

Pani przewodnicząca, poprawka nr 3 stanowi doprecyzowanie, że działająca u pracodawcy organizacja związkowa może zgłaszać zastrzeżenia co do liczebności zakładowej organizacji związkowej. Zgłoszenie zastrzeżenia przysługuje tylko zakładowej organizacji, a nie dowolnej organizacji związkowej.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Śniadek, proszę.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Proszę mi wyjaśnić, co miałoby wynikać z tego zastrzeżenia.

Poseł Monika Rosa (N):

Doprecyzowanie, że zastrzeżenie co do liczebności zakładowej organizacji działającej u pracodawcy może zgłosić ta organizacja, a nie dowolna organizacja.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan minister prosi o głos. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MRPiPS Stanisław Szwed:

Ta poprawka wyeliminowałaby organizacja międzyzakładowe, które są tworzone. Uniemożliwiłaby zawieranie układów. Nie jest to tylko techniczna poprawka, ale merytoryczna. Dlatego nie możemy jej poprzeć.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Robert Durlik:

Bez uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 3? (3) Kto jest przeciw? (20) Kto się wstrzymał? (7).

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki nr 4. Oddaję głos pani poseł Monice Rosie.

Poseł Monika Rosa (N):

Ostatnia poprawka dotyczy terminów. Proponujemy ich skrócenie z 7 i 14 dni roboczych do 5 i 7 dni kalendarzowych, jak to funkcjonuje obecnie w Kodeksie pracy. Nie widzimy powodu, żeby te terminy miały być dłuższe.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Śniadek.

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Przyznam, że dostrzegam pewną niekonsekwencję. Skracanie tych terminów oznaczałoby przy jakimś zwolnieniu liczniejszym konieczność zwoływania wielokrotnie w ciągu miesiąca komisji zakładowych czy struktur zakładowych związku. Wiązałoby się także z koniecznością wielokrotnych spotkań zarządu. Uważam to za niewłaściwe i jestem zdecydowanie przeciwny.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Poproszę o stanowisko rządu.

Sekretarz stanu w MRPiPS Stanisław Szwed:

Wcześniej nie było żadnego terminu. Ten termin został uzgodniony między partnerami społecznymi. Przyjęto 7 i 14 dni. Dlatego jesteśmy przeciw tej poprawce.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne chciałby zabrać głos w tym temacie?

Legislator Robert Durlik:

Nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 4? (10) Kto jest przeciw? (21) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji, a tym samym została odrzucona.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, żeby pozostał nim pan poseł Janusz Śniadek. Czy jest sprzeciw wobec tej kandydatury? Nie widzę. Dziękuję bardzo.

Zakończyli rozpatrywanie pkt 1. Przechodzimy do pkt 2 obejmującego rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania w dniu 9 maja 2018 r. do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2215 i 2292). Łącznie jest 17 poprawek.

Poprawka nr 1 została zgłoszona przez Klub Parlamentarny Kukiz'15. Proszę bardzo, pani poseł Agnieszka Ścigaj.

Poseł Agnieszka Ścigaj (Kukiz15):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Poprawka została wniesiona na wniosek strony pozarządowej. Proponuję w art. 1 pkt 3 nadać brzmienie:

„3) w art. 10a dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Rada programowa dokonuje pierwszej kompleksowej oceny możliwości uczestnika, na podstawie której tworzy indywidualny program rehabilitacji uczestnika warsztatu w okresie nie wcześniej niż przed upływem 3 miesięcy i nie później niż po upływie 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia terapii w warsztacie".".

Poprawka wydłuża o 3 miesiące możliwość dokonania oceny skutków aktywizacji zawodowej i społecznej uczestnika warsztatów. Jest urealnieniem wcześniejszego zapisu, który stanowi, że indywidualny program rehabilitacji, który zawiera diagnozę osoby niepełnosprawnej, tworzy się dopiero po upływie 3 miesięcy. Poprawka stanowi praktyczny wymiar zapisu, który znalazł się w proponowanej ustawie. Chodzi o to, żeby oceny dokonywać nie na podstawie zapisów teoretycznych, tylko naprawdę ocenić postępy w rehabilitacji osoby niepełnosprawnej.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chciałby zabrać głos przeciw?

Poproszę o stanowisko rządu.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Stanowisko jest negatywne. Przypomnę, że oceny możliwości korzystania z terapii dokonuje powiatowy zespół orzekania o niepełnosprawności. Tak naprawdę nie ma powodu, żeby to warsztat terapii zajęciowej decydował, czy uczestnik może funkcjonować nadal w warsztacie, czy ma go usunąć, tym bardziej jeśli nie ma gdzie go usunąć. Uważam, że poprawka jest zbyt daleko idąca.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 1? (11) Kto jest przeciw? (19) Kto się wstrzymał? (0).

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka nr 1 nie została przyjęta. Przechodzimy do poprawki nr 2 zgłoszonej przez Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska. Pan poseł Piechota, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Poprawka stanowi przejęcie postulatu organizacji pozarządowych zgłaszanego na naszym posiedzeniu, organizacji, które prowadzą warsztaty terapii zajęciowej. Przedstawiciele organizacji wskazywali, że taki zapis był w pierwot-

nym projekcie rządowym konsultowanym z organizacjami. Potem zniknął. Brak tego przepisu czy wprowadzenie przepisu, który obecnie jest proponowany, może powodować, że jednorazowo czy doraźnie pozyskiwane środki będą wpływały na ograniczenie środków przekazywanych z budżetów publicznych.

Dlatego organizacje postulowały, by jednoznacznie określić, iż działalność warsztatów finansowana z innych źródeł nie wpływa na wysokość finansowania ze środków publicznych.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Stanowisko rządu poproszę.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Stanowisko negatywne. Poprawka, którą pan poseł proponuje, spowodowałaby, że samorząd musiałby w trakcie roku przy każdych dodatkowych źródłach finansowania zwiększać dofinansowanie. Nie było to uzgodnione z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu. Jednocześnie samorządy planują budżet. Nie jest tak, że mogą go sobie dowolnie w trakcie roku realizować.

Przypomnę, że na poprzednim posiedzeniu Komisji pani poseł Wargocka tłumaczyła, że kwota obliczona zgodnie z ust. 2a przed znalezieniem innych źródeł finansowania nie ulega zmniejszeniu, bez względu na to, co się w ciągu roku będzie działo.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Nie zgłaszamy uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 2? (11) Kto jest przeciw? (19) Kto się wstrzymał? (0).

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Poprawka nr 3, także autorstwa KP PO. Pan poseł Piechota, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

To także postulat zgłaszany przez organizacje pozarządowe prowadzące warsztaty terapii zajęciowej, które wskazują na potrzebę uwzględnienia jako uczestników zajęć klubowych także osób, które ze względu na stan psychofizyczny, utrudniający im 7-godzinne uczestnictwo w zajęciach, nie mogą być uczestnikami warsztatów. Chodzi o to, by mogły one być objęte działalnością klubową.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Poproszę o stanowisko rządu.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Stanowisko negatywne. Jak państwo wiedzą, określiliśmy uczestników zajęć klubowych i w przyszłości będziemy mogli tę kategorię poszerzać. Nie możemy jej nie określić, bo wtedy to, jaki charakter ma klub, będzie trudne do określenia. Poprawka, którą usłyszeliśmy, umożliwia korzystanie z zajęć klubowych nie wiadomo jakim grupom. Nie wiadomo ile osób mogłoby z tego korzystać.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Nie zgłaszamy uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Przepraszam, pani przewodnicząca. Proszę pozwolić mi zabrać głos i dopowiedzieć, bo debata była bardzo lakoniczna.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Proszę uprzejmie.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Panie ministrze, wyraźnie wskazujemy, że to nie mogą być dowolne osoby chętne, ale osoby, które były uczestnikami warsztatu i opuściły go ze względu na stan psychofizyczny utrudniający im 7-godzinne uczestnictwo w zajęciach. To wynika z praktyki organizacji prowadzących warsztaty terapii zajęciowej. Nie stanowi to otwarcia możliwości dla nie wiadomo jakiego szerokiego kręgu, tylko dla tych, którzy uczestniczyli w działalności warsztatu i musieli go opuścić ze względu na stan psychofizyczny.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Pan minister, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Rozumiem pana wypowiedź. Podejmujemy ogromne wysiłki, żeby w każdym powiecie był środowiskowy dom samopomocy, żeby osoby, które ze względu na aktualny stan psychofizyczny nie mogą uczestniczyć w warsztacie, mogły trafiać do środowiskowego domu samopomocy. Zostało 40 powiatów, w których nie ma środowiskowych domów samopomocy. Cały czas namawiamy samorządy, żeby powstawały domy samopomocy. Jest rezerwa w budżecie na tworzenie nowych środowiskowych domów samopomocy w wysokości 72 mln zł. Nowe środowiskowe domy są zgłoszone i będą powstawać.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 3? (11) Kto jest przeciw? (19) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki nr 4 zgłoszonej także przez Platformę Obywatelską. Proszę, panie pośle. Oddaję panu głos.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Chodzi o funkcjonowanie zakładów aktywności zawodowej po zmianie, która jest proponowana w projekcie, dotyczącej możliwości udzielania ulg ograniczonej do 50% wystawianej faktury. Dla zakładów aktywności zawodowej może to być bardzo bolesny cios w ich pozycję rynkową i tak mocno niepewną. Dzisiaj tylko niektóre zakłady aktywności zawodowej mają prawo udzielać ulg we wpłatach na PFRON. Średnio udzielają ulg w wysokości ok. 150 tys. zł rocznie. Jest to kwota poniżej 12-13 tys. zł miesięcznie. Dla zakładów aktywności zawodowej ma to ogromne znaczenie. Jeśli zostałoby to ograniczone do 50% z faktury, to wiele zakładów stanie się jeszcze mniej konkurencyjnych. Często prowadzą one bardzo prostą działalność typu ogrodnictwo czy gastronomia.

Dlatego proponujemy, by inaczej to rozwiązać. Aby ograniczyć udzielanie ulg, które powoduje wyrwę w budżecie PFRON, przyjąć górną granicę kwoty, którą sprzedający może rocznie udzielać jako ulgę. Wtedy będzie to dotyczyć wszystkich, a zakłady aktywności zawodowej maksymalnie udzielają tych ulg w kwocie poniżej 400 tys. zł rocznie. Stąd propozycja określenia w inny sposób górnego limitu, nie jako 50% z faktury, tylko 500 tys. zł rocznie.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Moje stanowisko jest negatywne. Prawdą jest, że sytuacja zakładów aktywności zawodowej jest obecnie trudna. Zaczynają borykać się z kłopotami, jeśli chodzi o finansowanie i funkcjonowanie. Artykuł, o którym mówimy, dotyczy także innych, którzy korzystają z ulg.

Propozycja pana posła wymaga analizy. Nie możemy powiedzieć, na ile wpłynie na funkcjonowanie zakładów aktywności zawodowej. Pracujemy obecnie nad zmianą rozporządzenia. Chcemy poprawić sytuację warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej. Na pewno w tych pracach poruszona przez pana posła sprawa zostanie uwzględniona i przeanalizowana.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Przechodzimy do głosowania.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani przewodnicząca, proszę o jeszcze jedno zdanie. Dziękuję.

Panie ministrze, dziękuję za tę otwartość, żeby szukać rozwiązania. Drugim wariantem, który zgłaszały zakłady aktywności zawodowej i który można rozważyć na etapie prac w Senacie, jest po prostu wyłączenie z tej reguły ograniczenia do 50% z faktury zakładów aktywności zawodowej. To będzie jednoznaczne rozwiązanie ich problemu, choć oczywiście nie rozwiąże problemu zmniejszania wpływów do PFRON.

Proszę o poszukiwanie tego rozwiązania tak, by zakładom aktywności zawodowej zapewnić minimum stabilności funkcjonowania.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 4? (11) Kto jest przeciw? (19) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji.

Przechodzimy do poprawki nr 5. Pan poseł Piechota, proszę bardzo.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wnosimy o wycofanie się z pomysłu likwidacji dwuinstancyjności postępowania. Jeśli odwołanie od decyzji prezesa PFRON będzie odwoływał prezes PFRON, a od decyzji wojewody wojewoda, oznacza to likwidację dwuinstancyjności.

Chciałbym podkreślić trzy kwestie, które poruszają organizacje pozarządowe spierające się nierzadko z PFRON i pracodawcy. Po pierwsze, dzisiaj PFRON ma możliwość autoweryfikacji swoich decyzji. Jeśli wpływa odwołanie, PFRON może już na etapie zajmowania stanowiska wobec odwołania od swojej decyzji uznać słuszność tego odwołania. Nic nie stoi na przeszkodzie, żeby już na tym etapie sprawę zamknąć.

Po drugie, pan minister tak często podkreśla otwarcie drogi sądowej. To oznacza jednak obowiązek wniesienia wpisu, który jest procentowy. Dla organizacji pozarządowych, które spierają się o środki przekazywane na warsztaty terapii zajęciowej, na zakłady aktywności zawodowej, otwiera to niezwykły problem. Przecież oczywiste jest, że taki wpis procentowy jest często ponad możliwości finansowe organizacji.

Jeśli wnosimy skargę do sądu, to oznacza, że decyzja jest ostateczna, ze wszystkimi skutkami, jakie wywiera. Oznacza to, że organizację pozarządową stawia się na przykład w sytuacji pozbawienia dotacji lub obowiązku zwrotu otrzymanych środków.

Prosimy o rezygnację z tego przepisu. Rozwiązanie obowiązujące do tej pory funkcjonowało generalnie poprawnie mimo wszystkich mankamentów tej procedury. Likwidacja dwuinstancyjności tworzy niezwykle niekorzystną sytuację dla wielu podmiotów, które funkcjonują w systemie wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Strona rządowa, proszę.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Stanowisko ministerstwa jest negatywne. Jesteśmy w stałym dialogu także z pracodawcami osób niepełnosprawnych. Wśród pracodawców dominują podmioty prywatne, nie organizacje pozarządowe. To, że cierpliwie czekają na rozstrzygnięcia, nie zmienia faktu, że przewlekłość postępowań jest ogromna. Czasami trwają latami. Dla pracodawców nie jest to korzystna sytuacja.

Podkreślaliśmy wielokrotnie, jak ważne w sprawach gospodarczych są sądy. Dajmy możliwość, żeby niezadowoleni z decyzji prezesa PFRON mogli złożyć skargę na decyzję bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego, co zdecydowanie skróci postępowanie.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani przewodnicząca, mogę jeszcze zdanie?

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Panie pośle, jesteśmy już przy głosowaniu.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani przewodnicząca, 5-minutowe wypowiedzi klubów, minutowe pytania. Dajmy sobie szansę.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Panie ministrze, mówi pan o pracodawcach. Zachęcam pana, niech pan zajrzy do sprawy warsztatu terapii zajęciowej prowadzonego przez Caritas w Jeleniej Górze. Jak pan zobaczy perturbacje, jakich doświadczył ten warsztat z powodu sporu z PFRON, może panu to da do myślenia. To właśnie otwiera taką drogę. Proszę sobie wyobrazić, jak ten warsztat terapii zajęciowej Caritas może się odwoływać na drogę sądową. Dodam, ze absurdalny był zarzut, który spowodował żądanie zwrotu środków przekazanych przez PFRON.

Proszę przyjrzeć się tej sprawie i może jeszcze przed etapem Senatu zmieni pan zdanie w tej sprawie.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Nie zgłaszamy uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 5? (11) Kto jest przeciw? (18) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała większości.

Przechodzimy do poprawki nr 6. Oddaję głos panu posłowi Piechocie, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. To jest możliwość, która dla nikogo nie stanowi obciążenia obligatoryjnego. Chodzi o zakłady aktywności zawodowej prowadzone przez samorządy. Nierzadko samorządy wspierają swoje zakłady na różne sposoby, ale prostym sposobem zgłaszanym i przez samorządy, i przez przedstawicieli zakładów byłaby możliwość udzielania dotacji podmiotowej przez samorząd.

Wiadomo, że wymaga to jednoznacznej podstawy prawnej. Samorząd może podejmować decyzje tylko wprost o jednoznaczny przepis prawa, zwłaszcza gdy dotyczy to prze-

kazywania środków samorządowych. Takim samorządem jest chociażby samorząd wrocławski, który m.in. wspierając zakład aktywności zawodowej, u niego kupuje usługi gastronomiczne na uroczyste sesje rady miejskiej, na uroczystości nadania tytułu honorowego obywatela Wrocławia. To buduje prestiż osób niepełnosprawnych w środowisku wrocławskim, ale także szerzej.

Ten zakład aktywności zawodowej często ma problemy i wielokrotnie samorząd Wrocławia wskazywał, że prostym rozwiązaniem byłoby umożliwienie samorządowi udzielania dotacji podmiotowej. I o to wnosimy.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Strona rządowa, proszę.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Stanowisko negatywne z dwóch powodów. Po pierwsze, jesteśmy w trakcie drugiego czytania i nie ma już możliwości przedyskutowania tej propozycji, utworzenia podkomisji, na forum której można by wynegocjować zapis. Po drugie, poprawka wyraźnie wykracza poza zakres ustawy.

Obecnie pracujemy nad rozporządzeniem dotyczącym zakładów aktywności zawodowej. Przygotowujemy także nową zmianę ustawy o rehabilitacji. Te poprawki zasługują na przeanalizowanie i próbę uwzględnienia w nowych przepisach.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Nie zgłaszamy uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Proszę, panie pośle.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Bardzo proszę pana ministra o rozważenie tych poprawek już na etapie Senatu. Tego typu proste rozwiązanie może być wdrożone bez odraczania. Jak pan doskonale wie, wiele zakładów jest w trudnej sytuacji.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Pan minister zapisał sobie Senat.

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania.

Czy to jest dyskusja? Proszę.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję. Poprawki Platformy Obywatelskiej uzasadnia pan poseł Piechota. Zgodnie z zasadą moglibyśmy wymagać głosu popierającego tę poprawkę, głosu przeciwnego oraz stanowiska pana ministra. Nie artykułujemy głosów za i głosów przeciw, zatem, pani przewodnicząca, prośba. To jest naprawdę ważna materia. Proponowaliśmy, żeby projekt ustawy trafił do podkomisji, w której mielibyśmy szansę rozmawiać szerzej.

Odrzucanie poprawek i zapisywanie ich do Senatu skutkuje tym, że mamy nadzieję, iż dobre rozwiązania przejdą jednak. Proszę się nie zżymać na ponowne zabieranie głosu przez pana posła Piechotę. Proszę traktować jego głos jako głos za poprawką.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Przyjmuję to, pani przewodnicząca. D

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 6? (10) Kto jest przeciw? (18) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nr 6 nie została przyjęta.

Przechodzimy do poprawki nr 7. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Poprawka nr 7 także stanowi wyartykułowanie postulatu zgłaszanego przez podmioty prowadzące zakłady aktywności zawodowej. Pojawiają się coraz poważniejsze problemy ze strony administracji skarbowej i żądania zwrotu środków wypracowanych przez zakład aktywności zawodowej, a przekazanych na Fundusz Aktywności Zawodowej w roku następującym po roku, w którym wypracowano dochód. A przecież to oczywiste, że jeśli zakład wypracowuje dochód w 2017 r., to wysokość dochodu będzie znał dopiero w 2018 r., po sporządzeniu bilansu i po zatwierdzeniu go.

Trudno sobie wyobrazić, by zakład aktywności zawodowej mógł to zrealizować do końca roku 2017 r. Jest zwykła procedura sporządzania bilansu i zatwierdzania. Zatwierdzenie bilansu następuje zgodnie z przepisami do końca czerwca roku następującego po roku, w którym dochód wypracowano. O to zwracają się zakłady aktywności zawodowej – żeby tę sprawę jednoznacznie rozstrzygnąć, aby uniknąć sporu, w którym urząd skarbowy nakaże ten wypracowany dochód, który jest tak potrzebny w ciągłości działalności, przekazać na PFRON. Chodzi o to, żeby można było w terminie 2 miesięcy po zatwierdzeniu bilansu przekazać na środku na Fundusz Aktywności Zawodowej.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Bardzo proszę głos za. Nie widzę, dziękuję.

Czy jest glos przeciw? Nie widzę.

Proszę stanowisko rządu.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Stanowisko jest negatywne, choć poprawka jest ciekawa i wymaga analizy. Muszę szczerze powiedzieć, że nasze stanowisko wymaga skonsultowania z Ministerstwem Finansów oraz Komisją Wspólną Rządu i Samorządu. Na tym etapie uważam, że powinniśmy głosować przeciw. Pracujemy nad następnymi rozwiązaniami. Także tę poprawkę uwzględnimy w analizach dotyczących proponowanych zmian, które przedstawimy państwu jeszcze w tym roku.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Nie zgłaszamy uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 7? (9) Kto jest przeciw? (18) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji.

Przechodzimy do poprawki nr 8. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Szanowni państwo, w poprawce nr 8 proponujemy wprowadzenie urlopu bezpłatnego na wniosek pracownika, który opiekuje się osobą niepełnosprawną. Chodzi zwłaszcza o sytuacje, kiedy rodzi się niepełnosprawne dziecko. W tym pierwszym okresie opiekun jest dosyć konkretnie zabezpieczony, bo jest urlop macierzyński, rodzicielski, potem wychowawczy. Następnie może być przedłużony urlop wychowawczy. Na koniec przedłużonego urlopu wychowawczego dziecko ma 7 lat i niepełnosprawność może okazać się nadal przeszkodą w jego samodzielnym funkcjonowaniu i powodować konieczność stałej opieki przez rodzica.

Proponujemy wprowadzenie możliwości uzyskiwania przez takiego pracownika opiekującego się osobą niepełnosprawną urlopu bezpłatnego od roku do 5 lat. To nic nie kosztuje. Pracodawca ma jednocześnie jasny termin, w którym pracownik będzie nadal nieobecny w pracy. To najczęściej jest osoba, która już wcześniej była nieobecna. Jed-

nocześnie daje to tej osobie zabezpieczenie, a pracodawcy jasna perspektywę, jak długi będzie okres, w którym ten pracownik nie będzie w pracy obecny.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Głos za poproszę. Nie widzę.

Glos przeciw. Nie widzę.

Panie ministrze, proszę.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Stanowisko jest negatywne. Oczywiście dostrzegamy problem i próbujemy go rozwiązać. Nie rozumiem, dlaczego urlop miałby być nie krótszy niż rok. Może ktoś by chciał pół roku. Po drugie, musimy patrzeć na konsekwencje. Pięcioletni urlop bezpłatny jest okresem nieskładkowym. Okres urlopu nie będzie wliczał się do okresu pracy, od którego zależy uprawnienie pracownicze. Przy tak długim urlopie i zmianach, które następują na rynku pracy, na pewno spowoduje to utratę kontaktu pracownika z zakładem pracy i z wykonywanym zawodem.

Jesteśmy negatywnie nastawieni do tej propozycji. Uważamy, że nie ma ona uzasadnienia.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator Urszula Sęk:

Nie zgłaszamy uwag.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 8? (10) Kto jest przeciw? (18) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała poparcia.

Przechodzimy do poprawki nr 9 zgłoszonej przez Klub parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość. Bardzo proszę, pani poseł Borowiak.

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Poprawka dotyczy art. 3 i zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. Proponujemy w art. 26 zmienić brzmienie ust. 7e:

„7e. Przepisy ust. 7a-7d i ust. 7g stosuje się odpowiednio do podatników, na których utrzymaniu pozostają następujące osoby niepełnosprawne: współmałżonek, dzieci własne i przysposobione, dzieci obce przyjęte na wychowanie, pasierbowie, rodzice, rodzice współmałżonka, rodzeństwo, ojczym, macocha, zięciowie i synowe, jeżeli w roku podatkowym dochody tych osób niepełnosprawnych nie przekraczają dwunastokrotności kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej[…] Do dochodów, o których mowa, nie zalicza się alimentów na rzecz dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4, oraz zasiłku pielęgnacyjnego”.

Proszę o poparcie tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy jest głos za? Pani Monika Rosa, proszę.

Poseł Monika Rosa (N):

Nowoczesna zgłosiła poprawkę niemal tożsamą z tą poprawką. Chodzi o zmianę kryterium dochodowego, żeby osoby otrzymujące rentę socjalną w podwyższonej kwocie nie straciły możliwości przyznawania ulg.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Pragniemy zwrócić państwu uwagę, że poprawka nr 9 i 10 dotyczą tego samego problemu i jednostki redakcyjnej i są alternatywne. Jeśli państwo przegłosują pozytywnie poprawkę nr 9, to automatycznie poprawka nr 10 będzie zaopiniowana negatywnie. Wydaje nam się, że nieco lepiej redakcyjnie jest sformułowana poprawka nr 9, bo odnosi się do kwoty określonej w ustawie, nie do przyznanej, a także odnosi się do grudnia. W tym roku mamy sytuację, że w ciągu roku zmienia się kwota renty socjalnej. Bardziej precyzyjne jest sformułowanie zawarte w poprawce nr 9.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że jeśli przyjmiemy poprawkę nr 9, to poprawkę nr 10 też musimy głosować? Bez głosowania.

Dziękuję bardzo. Czy pani Monika Rosa wnosi co do tego sprzeciw? Dziękuję bardzo.

Stanowisko rządu poproszę.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Stanowisko jest pozytywne. Dyskutowaliśmy nad tym po pierwszym czytaniu. Środowisko osób niepełnosprawnych i ich opiekunów chce, żeby zasiłek pielęgnacyjny nie był wliczany do dochodu. Poprawka odchodzi od kwoty wolnej od podatku określanej kwotowo. Teraz będziemy mieli 12-krotność kwoty renty socjalnej określonej w ustawie o rencie socjalnej w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego. Waloryzacja renty socjalnej następuje w marcu, więc grudzień jest bardzo istotny, żeby nie było kłopotu polegającego na tym, iż zwiększenie renty socjalnej wyklucza osoby niepełnosprawne z możliwości ubiegania się o zwolnienie i ulgę rehabilitacyjną.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 9? (27) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Rozumiem, że poprawka nr 10 została zaopiniowana negatywnie.

Przechodzimy do poprawki nr 11 autorstwa KP Platforma Obywatelska. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Poprawka nr 11, zgodnie z rekomendacją Biura Legislacyjnego, powinna być głosowana łącznie z poprawką nr 12.

Proponujemy realizację celu, o którym od dawna wielokrotnie mówiono. Pominę kto, kiedy i w jaki sposób się wypowiadał. Wielokrotnie mówiliśmy o tym bardzo podobnie, niezależnie od różnic w innych sprawach. Chodzi o zrównanie zasiłku pielęgnacyjnego i dodatku pielęgnacyjnego. Wiemy, że zasiłek pielęgnacyjny „ugrzązł" w wysokości kwoty pierwotnej, czyli 153 zł, a dodatek pielęgnacyjny wzrasta wraz z waloryzacją dokonywaną w systemie emerytalno-rentowym.

Po pierwsze, proponujemy zrównać te świadczenia. Po drugie, proponujemy, by tu właśnie przyznać 500 zł miesięcznie. Jest wypracowany mechanizm. Wiadomo, kto jest uprawniony. Wiadomo, w jakim trybie weryfikowane są uprawnienia osoby, której przysługuje zasiłek pielęgnacyjny i dodatek pielęgnacyjny. Wiemy, kto i jak to wypłaca. Mechanizm jest zbudowany. Potrzeba na to dodatkowych środków. Przy czym wskazujemy kwotę docelową. Możemy rozmawiać o przepisach przejściowych, czyli o kolejnych etapach dochodzenia do kwoty 500 zł miesięcznie. Cel byłby taki, żeby oba świadczenia były równe, skoro ich przeznaczenie jest tożsame, i żeby docelowa kwota wynosiła 500 zł miesięcznie.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani poseł, proszę.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

W ramach głosu za, pani przewodnicząca.

Proszę państwa, chcę przypomnieć nam wszystkim zebranym, że zasiłek pielęgnacyjny otrzymują także niepełnosprawne dzieci bez orzeczenia o niepełnosprawności, ale chore. Otrzymują je wypłacane ze środków gminnych ośrodków pomocy społecznej. Obecnie zasiłek wynosi 153 zł. To jest jeden z postulatów, które podnoszą osoby protestujące w Sejmie.

Dodatek pielęgnacyjny wypłaca do renty ZUS. Oba świadczenia startowały wiele lat temu z tej samej kwoty – 153 zł. Rokrocznie dokonujemy rewaloryzacji rent i emerytur na podstawie znanych nam wszystkim kryteriów. Dodatek wypłacany przez ZUS wzrasta, zaś dodatek wypłacany przez ośrodki pomocy społecznej pozostaje na tym samym poziomie. Czas, żeby przy dobrej sytuacji budżetu, jak państwo deklarujecie, wypełnić swoje zobowiązanie, które państwo sformułowaliście 4 lata temu i z mównicy sejmowej, i w trakcie rozmów z tymi samymi osobami, które dzisiaj przebywają na terenie Sejmu. Czas wypełnić to zobowiązanie i zrównać te kwoty. Tylko płatnik różnicuje ich wysokość, a potrzeby i dzieci, i osób dorosłych są takie same.

Stać nas w sytuacji finansowej, o której słyszymy od pana premiera, od pani wicepremier i od pani minister, żeby wreszcie wywiązać się z tego obowiązku.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Poprawki nr 11 i 12 wykraczają poza zakres przedłożenia.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan minister.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Proszę państwa, nie ukrywam, że słucham z zaciekawieniem tej dyskusji. Oczywiście zasiłek pielęgnacyjny nie był podwyższany od 2006 r. W bieżącym roku, w listopadzie nastąpi weryfikacja tego świadczenia. Oczywiście rząd o tym pamięta i przygotowuje się do tego.

Pani poseł ma rację. Do 2002 r. wystarczało zaświadczenie lekarskie. Od 2002 r. potrzebne jest orzeczenie o niepełnosprawności dla dziecka, ale bez określania stopnia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobom w wieku 75+, także tym, które nigdy w życiu nie pracowały. Wprowadzamy tylnymi drzwiami emeryturę obywatelską dla wszystkich osób, które są na zasiłku stałych, bo osoby, które nie pracowały mają zasiłek stały, kiedy osiągają wiek emerytalny. Zasiłek stały wynosi obecnie 604 zł. Dodatkowe 500 zł sprawi, że będą mieli minimalną emeryturę.

Z jednej strony, mówiąc o osobach niepełnosprawnych, podnosimy ważne argumenty, ale pamiętajmy także, że zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobom pobierającym rentę socjalną i osobom, które ukończyły 75 lat.

Stanowisko wobec poprawek jest negatywne.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Rozumiem, że głosujemy łącznie poprawkę nr 11 i 12.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 11 i 12? (11) Kto jest przeciw? (17) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawki nr 11 i 12 nie uzyskały akceptacji.

Przechodzimy do poprawki nr 13. Panie pośle, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Ta lakoniczna poprawka dotyczy fundamentalnej sprawy – wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego o wysokości świadczeń dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych. Myślę, że nie ma potrzeby przypominania historii tej sprawy. Po prostu czas to zrobić, uznając, że specjalny zasiłek opiekuńczy, który otrzymują opiekunowie

dorosłych osób niepełnosprawnych, będzie w wysokości równej świadczeniu pielęgnacyjnemu. Będzie to stanowić wykonanie tamtego zobowiązania.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Proszę bardzo, pani przewodnicząca głos za.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Ponowię swoje pytania, które padały także z mównicy sejmowej, podczas posiedzeń Komisji dotyczących tej sfery. Wskazywałam na to, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2014 r., łącznie z przygotowanym tekstem ustawy wywieszonym z RCL i zabezpieczonymi pieniędzmi w wysokości 657 mln zł…

Mam prawo i korzystam z niego, pani poseł.

Myślę, że byłoby dobrze, gdybyście się państwo zlitowali nad tymi mamami, które tam siedzą, i nie litowali się nad swoimi kolegami z klubu, którzy im uwłaczają. To byłoby dobre.

Pozwolicie państwo, że będę kontynuować… 657 mln zł przeznaczone zostało na wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Tymczasem do dzisiaj wyrok TK nie został wykonany. Specjalny zasiłek opiekuńczy różnicuje wysokość kosztów opieki nad osobą niepełnosprawną w zależności od tego, kiedy ta niepełnosprawność powstała. To nie jest dobre rozwiązanie.

Wiem, jak trudno czasem ministrowi zabezpieczenia społecznego wywalczyć kwoty od ministra finansów. Wiem, bo sama wielokrotnie to robiłam, ale to nie zmienia faktu, że w tej kwestii nie mamy wyboru. Musimy wykonać wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Może zrezygnujmy z kolejnych strzelnic w kolejnym powiecie na rzecz tego środowiska, które naprawdę wymaga wsparcia, a prawo wymaga tego od 2014 r.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Głos przeciw, proszę bardzo.

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Głos przeciw.

Pani poseł, ogromna prośba. Państwo na każdym kroku upolityczniacie te kwestie. Nie było 657 mln zł zapisanych w budżecie na realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Pani doskonale o tym wie. Powód był taki, że nie uchwalono ustawy i to państwa minister nie zgodził się wówczas na zwiększenie budżetu.

Pani poseł, była pani dzisiaj na sali plenarnej, podobnie jak my. Słyszała pani odpowiedź pana ministra. Dlaczego po raz kolejny podnosi pani ten temat jak mantrę? Mało tego, państwo upolityczniacie obecny w twej chwili w Sejmie protest przy intensywnym dialogu rządu z opiekunami dorosłych osób niepełnosprawnych, które są w Sejmie. Rząd Prawa i Sprawiedliwości od początku prowadził dialog, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej również, a państwo na każdym kroku upolityczniacie te kwestie.

Proszę zapytać swoich kolegów partyjnych, dlaczego państwo wówczas nie zrealizowaliście wyroku TK. Wszak odnosił się on do podjętej przez rząd PO-PSL ustawy z 2012 r. O niezgodności tej ustawy z konstytucją zapadł wyrok w 2013 r. Dlaczego próbujecie państwo tym, czego sami nie zrobiliście, obarczać rząd PiS? Przy każdej sytuacji, która się nadarza, powtarzacie to jak mantrę, choć wielokrotnie było to wyjaśniane.

Apeluję do państwa o rozsądek w tym zakresie.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan minister, proszę bardzo.

Panie pośle, nie będzie dyskusji. Jest głos za, głos przeciw. Przyjęliśmy procedurę i według niej będziemy pracować. Z mojej strony nie ma absolutnie złej woli.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Proszę państwa, jesteśmy przeciwko tej poprawce. Przypomnę, że oprócz specjalnego zasiłku opiekuńczego mamy jeszcze zasiłek dla opiekuna w wysokości 520 zł. Nie wiem,

dlaczego państwo, zgłaszając tę poprawkę, zapomnieli o tym. Zostawiliście nam także świadczenie pielęgnacyjne i osoby na tzw. EWK. Faktycznie tych grup jest sporo. Dobrze, że pomyśleliście o jednej, ale żeby wykonać wyrok TK, trzeba pomyśleć o wszystkich opiekunach.

Jak państwo wiedzą, zespół ds. przygotowania rozwiązań związanych z orzecznictwem kończy prace. Jest już przygotowywane sprawozdanie i nowy projekt. Wkrótce te sprawy rozstrzygniemy.

Jeśli chodzi o tę nieszczęsną rezerwę, o której wszyscy lubią mówić, rokrocznie jest rezerwa na świadczenia rodzinne. W 2015 r. było to 1,3 mld zł. Nie było wyodrębnionych środków, bo nie mogło być, na wykonanie wyroku TK. Były dwie ustawy, które wymagały zabezpieczenia finansowego z tej rezerwy – złotówka za złotówkę i ustawa o świadczeniu macierzyńskim. Zwracam uwagę, że zwiększyliśmy tę rezerwę. W ramach świadczeń rodzinnych wprowadziliśmy 500 plus. Wypłaciliśmy wszystkim rodzinom z dziećmi w Polsce świadczenia. W ubiegłym roku 1,32 mld zł trafiło do rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym. Świadczenia rodzinne są dobrze wykorzystywane.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję.

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Poprawka wykracza poza zakres przedłożenia.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 13? (11) Kto jest przeciw? (17) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała większości.

Przechodzimy do poprawki nr 14. Zgłoszonej przez KP PiS.

Proszę, pani poseł Borowiak.

Poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje możliwość uchwalania przez Radę Ministrów programu wsparcia rodzin. Mając na uwadze, że świadczenia kierowane do rodzin są zwolnione z opodatkowania oraz są także wolne od egzekucji, zasadne jest – naszym zdaniem – aby również pomoc przyznawana rodzinom na podstawie rządowego programu była zwolniona z podatku oraz egzekucji.

Proponujemy po art. 7 dodać art. 7a i 7b. Brzmienie tych artykułów macie państwo przed sobą. Dotyczą one sposobów wydatkowania świadczeń, a także klauzuli odpowiedzialności karnej w związku z ubieganiem się o świadczenia objęte programem.

Proszę o przyjęcie tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chciał przedstawić głos za? Głos przeciw?

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Proszę państwa, kilka kwestii. Przede wszystkim pytanie do wnioskodawcy, ponieważ wydaje nam się, że poprawka nr 14 powinna być głosowana łącznie z poprawką nr 16.

Obie te poprawki wykraczają poza zakres przedłożenia.

Do poprawki nr 14 mamy uwagę o charakterze technicznym. W ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 187a są dwa ustępy. W związku z tym powinny być dodawane ust. 3 i 4. Potraktujemy to jako omyłkę pisarską i możemy to zmienić.

W ustępie proponowanym jako 3a, który będzie ust. 3, jest de facto przewidziane zwolnienie podatkowe. Tego typu zwolnienie powinno być zawarte wprost w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, choć nie jest określone, że chodzi o PIT.

Podobnie nie jest określona egzekucja – czy odbywa się na podstawie wyroku sądowego, czy chodzi o egzekucję administracyjną.

Przepis wydaje nam się niezbyt fortunnie zredagowany. Ozdobnikiem jest wyraz „wszelkich", natomiast bardzo niedookreślone jest sformułowanie „na podstawie przepisów odrębnych". Pragniemy zwrócić uwagę, że program wsparcia rodzin przyjmuje Rada Ministrów. Będzie to program najwyżej w formie rozporządzenia, a nie ustawowy. Mogłoby się okazać, że o zwolnieniu podatkowym będziemy decydować w akcie rangi podstawowej.

Co do poprawki nr 16, mamy uwagi, które można potraktować jako redakcyjne. Jeśli państwo powołują się na konkretną ustawę budżetową, to trzeba dopisać, z którego jest dnia i dodać adres publikacji. Koledzy, którzy zajmują się budżetem państwa, sugerują, że jest drobna omyłka pisarska. Żeby nie było wątpliwości, że chodzi o budżety wszystkich wojewodów, proponujemy w miejsce zapisu „85/02-32" zapis „85/02 – 85/32", który jest poprawny i wynika z systematyki ustawy budżetowej.

Jeśli państwo zdecydują mimo naszych zastrzeżeń przyjąć poprawki, to wprowadzimy właściwą numerację i przywołanie adresu publikacyjnego oraz zapis poprawny budżetowo. Wady są dosyć istotne. Jeśli państwo zdecydowaliby dziś przyjąć poprawki, to w naszym przekonaniu w Senacie należałoby to poprawić.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Rozumiem. Dziękuję.

Panie ministrze, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Stanowisko jest pozytywne. Ta poprawka jest oczekiwana, zatem popieramy poprawkę pani poseł.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Rozumiem, że poprawki nr 14 i 16 głosujemy łącznie, z jednoczesnym upoważnieniem Biura Legislacyjnego do wprowadzenia poprawek legislacyjnych, o których pani legislator mówiła.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 14 i 16? (27) Kto jest przeciw? (2) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawki nr 14 i 16 zostały przyjęte.

Przechodzimy do poprawki nr 15. Panie pośle, oddaję panu głos.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, w kwestii prowadzenia tej dyskusji pozwolę sobie na dwie krótkie uwagi. Szanując potrzebę sprawnego prowadzenia posiedzenia Komisji, doskonale to rozumiem, ale jesteśmy w specyficznych okolicznościach. Marszałek Sejmu zakazał wstępu do Sejmu partnerom społecznym. Nie mogą uczestniczyć w posiedzeniu Komisji. Myślę, że nie będzie z naszej strony wielkim nadużyciem pozwolenie sobie na powtórne zabranie głosu i kilka minut dłuższą rozmowę o tych podstawowych sprawach.

Po drugie, pani poseł Joanna Borowiak wielokrotnie wzywa nas, byśmy nie upolityczniali tej sprawy. Być może pani poseł nie pamięta, albo nie chce widzieć, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego został wydany na wniosek posłów PiS. Proszę zajrzeć do tego wniosku i wtedy będzie pani musiała sobie odpowiedzieć na pytanie, dlaczego przez 2,5 roku nie przeprowadziliście ustawy, której sami się domagaliście. Wiele ustaw było przeprowadzanych w ciągu kilku dni czy nawet jeszcze krócej. Zatem problem nie tkwi w procedurach.

Nie mamy obaw poprzeć wniosków wykraczających poza pierwotne przedłożenie, jeśli mamy przekonanie, że one dobrze służą ludziom. Zawsze będziemy takie wnioski popierać. Wiele spraw dotyczących wykonania tamtego wyroku TK jest dziś w sądach. Ludzie indywidualnie na drodze sądowej dochodzą realizacji swojego prawa, o które PiS kiedyś występowało. Proszę o tym pamiętać.

Poprawka nr 15 dotyczy rzeczy, o którą apeluję od dawna, mianowicie aby w programie 500+ uznać pełne prawa wszystkich dzieci niepełnosprawnych, żeby nie było pogorszenia sytuacji dziecka, które osiąga 16. rok życia i orzekany jest lekki stopień

niepełnosprawności. Jeszcze raz podkreślę, że często stopień lekki nie oznacza, że sytuacja dziecka jest łatwiejsza i że żyje mu się lepiej. Często jest to efekt ciężkiej, wieloletniej pracy wszystkich ludzi, którzy to dziecko usamodzielniają, rewalidują, mobilizują do samodzielności.

Jak mówił na posiedzeniu naszej Komisji prezes Polskiego Związku Głuchych w odniesieniu do osób niesłyszących, generalnie nigdy nie orzeka się stopnia znacznego, chyba że w przypadku niepełnosprawności sprzężonych, natomiast bardzo powściągliwie orzeka się stopień umiarkowany. To oznacza, że wiele tych dzieci zostaje zakwalifikowanych jako osoba niepełnosprawna w stopniu lekkim. Tymczasem to właśnie ciężka rehabilitacja, zwłaszcza logopedyczna, umożliwia tym dzieciom uzyskiwanie samodzielności i pójście do szkoły masowej, co jest najwyższym poziomem ich wyjścia z ograniczeń wynikających z niepełnosprawności. Często jest to efekt wszczepienia implantu ślimakowego, który jest bardzo drogim urządzeniem, ale samo wszczepienie nie uruchamia zdolności komunikacji z otoczeniem. Trzeba wykonać gigantyczną pracę, żeby dziecko uzyskało zdolność używania tego bardzo drogiego urządzenia wszczepionego w trakcie operacji chirurgicznej.

Mamy też unikatowy w skali świata program przesiewowego badania wad słuchu u dzieci dzięki Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, która wyposażyła większość szpitali w urządzenia pozwalające w pierwszych dniach życia dziecka stwierdzić, czy dziecko słyszy, czy nie słyszy. Jest to kluczowe, ponieważ decyzja o wszczepieniu implantu ślimakowego powinna zapaść na jak najwcześniejszym etapie życia dziecka. Tylko wtedy może ono uzyskać zdolność korzystania z tego urządzenia.

Reasumując, tym dzieciom potrzebne jest wsparcie. Dotyczy to niewielkiej grupy dzieci przez krótki okres – między 16. a 18. rokiem życia. Prosimy, apelujemy i wnosimy w tej poprawce, aby każde dziecko niepełnosprawne, czyli również niepełnosprawne w stopniu lekkim, uzyskiwało pełne wsparcie, jak inne dzieci niepełnosprawne, w programie 500+.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Panie pośle, dwa słowa tytułem usprawiedliwienia. Posiedzenie Komisji jest zwołane w trybie nadzwyczajnym, bo nikt nie był w stanie na tydzień wcześniej przewidzieć, że akurat dzisiaj będziemy mogli procedować. Salę mamy tylko do godz. 17.00. Tylko dlatego dyscyplinuję. Zdarzyło nam się czekać, aż nam ktoś opuści salę, i wiemy, jak to jest. Chciałabym zmieścić się w czasie, żeby kolejna komisja mogła się odbyć zgodnie z planem.

To jest jedyny powód. Nie ma żadnej złej woli.

Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję bardzo. To jest głos za poprawką. To prawda, że w wielu przypadkach stopień lekki orzekany u 16-latka jest wynikiem 16-letniej rehabilitacji. W wielu przypadkach jeszcze 2 lata rehabilitacji wspieranej finansowo przez państwo powoduje, że dziecko ma szansę wejść w dorosłość jako pełnosprawna osoba. Dla mnie wszystko, o czym dziś mówimy, to potężny problem polityczny, nie politykierski, ale polityczny. Każda komisja, każde obrady plenarne to jest najbardziej polityczne z możliwych miejsc w Polsce. Gdzie mamy uprawiać politykę, jeśli nie w Sejmie?

Proszę państwa, nie mówmy, że upolityczniamy problem. To jest problem polityczny, jak rozwiązać niedomogi życiowe dużej grupy społecznej. To jest ogromny problem polityczny. W tym znaczeniu uważam, że nie mamy prawa zarzucać sobie upolityczniania. Uprawiamy politykę. Politycznym problemem jest stosunek politycznego rządu do grupy 16 – 18-latków z lekkim stopniem niepełnosprawności. Albo wesprzemy tę grupę 500-złotowym wsparciem, albo nie. To jest problem polityczny, co do którego wyrażamy swoje opinie w formie głosowania.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan minister, proszę.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Dla odmiany postaram się merytorycznie. Proszę państwa, dyskutujemy także o systemach, które funkcjonują w naszym kraju. W systemie wsparcia rodzin z dzieckiem na utrzymaniu, czyli w systemie świadczeń rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnym, gdzie są świadczenia oparte o dochód rodziny, realizujemy zasadę, że w przypadku rodzin z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności wsparcie udzielane jest przy podstawowym kryterium dochodowym. Obowiązuje to od 2004 r., jeśli chodzi o świadczenia rodzinne, zaś od 2008 r., jeśli chodzi o Fundusz Alimentacyjny.

Wiem jak mocno pani poseł zaangażowana była w prace nad ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Gdy dziecko legitymuje się lekkim stopniem niepełnosprawności, świadczenie dla rodziny zastępczej jest na podstawowym poziomie. Nie jest to ani rozwiązanie nowe, ani niespotykane, ani kontrowersyjne. W systemie świadczeń, które do tej pory obowiązywały, tak było ustalane.

Rozumiejąc państwa głosy, przypomnę, że mówimy o sporej grupie osób. Jeśli we wszystkich systemach koszty odnoszą się do osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności, a stopień lekki nie upoważnia do dodatkowych świadczeń, to także w tym systemie nie ma powodu, żebyśmy nagle dokonywali zmiany.

Nasze stanowisko jest negatywne. Próbujmy szukać rozwiązać, które działałyby we wszystkich systemach.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Urszula Sęk:

Poprawka wykracza poza zakres przedłożenia.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 15? (10) Kto jest przeciw? (17) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji.

Przechodzimy do poprawki nr 17. Panie pośle, oddaję panu głos.

Poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Ostatnia poprawka ma charakter wołania o minimum przyzwoitej legislacji. Każda ustawa powinna mieć minimalny okres vacatio legis, czyli 14 dni. To jest apel, abyśmy w naszych pracach szanowali podstawowe reguły legislacyjne, bez których, jak bez zasad ruchu drogowego, nie sposób bezpiecznie dojechać do celu.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo.

Nie widzę głosu za, nie widzę głosu przeciw.

Pan minister, proszę.

Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:

Pan poseł ma rację. Przypomnę jednak, że tę ustawę procedujemy naprawdę długo, a zawarte jest w niej także prawo do ulg rehabilitacyjnych. Dla wielu osób ważne jest, żeby ustawa weszła w życie jak najszybciej.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Biuro z reguły jest za tym, żeby ustawa wchodziła w życie zgodnie z zasadami poprawnej legislacji i wymogiem przynajmniej 14-dniowego vacatio legis. Do państwa oczywiście należy decyzja.

Przewodnicząca poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 17? (10) Kto jest przeciw? (17) Kto się wstrzymał? (0).

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała poparcia.

Proszę państwa, pozostał nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, żeby pozostała nim poseł Urszula Rusecka. Czy ktoś jest przeciwny tej kandydaturze? Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Chciałam państwu podziękować za te trudne dni. Wykonaliśmy kawał bardzo trudnej pracy, być może niedoskonałej, ale na pewno najlepszej, jaką potrafiliśmy zrobić. Chciałam państwu bardzo serdecznie za tę pracę podziękować.

Zamykam posiedzenie Komisji.